

A Régi operett kegyetlen is egy pillanatra: „A félhomályos nézőtér zugában / Elálmodozva nézek föl a fénybe, / A gyönyörű és talmi ragyogásra / S eszembe jut múltam szép szőkesége.” A Borok pedig így zárul: „És szőke ákác bólint, csöndes béke, / S ez szebb, mint minden Annának szőkesége!” A japános versek négy-négy sor hangulati egységbe foglalják az impressziókat, melyek vissza- s eltérítik, emlékeinek világában bolygatják a költőt. Az Anna örök című vers ma is kikezdetlenül a ciklus csúcsteljesítménye. Igazságtalanság volna nem idézni legalább néhány tévedhetetlenül pontos részletét, fájdalmának ívtörredékét: „Az évek jöttek, mentek, elmaradtál / Emlékeimből lassan, elfakult / Arcképed a szívemben...” S a feledéssel, kopással, az idő múlásával így megnyert nyugalom sem végleges, nem egyértelmű; s ezt így fejezheti ki az igazságos vers: „Ne hidd, szívem, hogy ez hiába volt”. Ennél fájóbban nem fo-

galmazhatna. Benne él Anna mindenben, ami hibás (emlékezzünk: a tájak mind hibásak!). És mégis mindenben, ami csodás. A hibák csodálatossága — ennyi lenne az élet? Ezt a gondolatot az irodalom örök időktől kerülgeti, hajtogatja, cáfolná, felejténi. A litániaszerűség felül emeli magát a költőt is az élettrajzi tényen, de még az emléken is: „Mert benne élsz te... / ...elvétett szavamban / És minden eltévesztett köszönésben / És minden összetépett levelemben / És egész elhibázott életemben / Élsz és uralkodol örökkön, Amen.” A szerencsétlenségnek oly tökéletes regénye, aminőt főleg a nagy francia prózaírók tudtak alkotni! És ezzel a szerencsét-